

O'ZBEKISTONDA TARIXIY TURIZMNI RIVOJLANTIRISH

Mahmudov Xojiakbar Xursanali o'g'li

Toshkent Kimyo xalqaro universiteti turizm yo'nalishi talabasi

Sultonmurodov Abdulloh Avaz o'g'li

Toshkent Kimyo xalqaro universiteti turizm yo'nalishi talabasi

Annotatsiya

O'zbekistonda tarixiy turizmni rivojlantirish mamlakatning turizm industriyasini yuksaltirish va uning boy madaniy merosini asrab-avaylashda asosiy e'tibor bo'ldi. Samarqand, Buxoro va Xiva kabi obidalarning tarixiy va madaniy ahamiyati butun dunyodan sayyohlarni o'ziga tortdi. Infratuzilmani yaxshilash, noyob madaniy tajribalarni targ'ib qilish va xalqaro tadbirlarda ishtirok etish tashabbuslari O'zbekistonda tarixiy turizmning o'sishiga yordam berdi. Hukumatning tarixiy turizmni qo'llab-quvvatlash borasidagi sa'y-harakatlari nafaqat turizm sohasini rivojlantirish, balki ijtimoiy-iqtisodiy barqarorlikni mustahkamlashga ham xizmat qiladi. Tarixiy va me'moriy yodgorliklarni asrab-avaylash va targ'ib qilish orqali O'zbekiston o'zining tarix, madaniyat va merosning noyob uyg'unligini butun dunyoga namoyish etmoqda, Markaziy Osiyoning boy o'tmishi va jo'shqin bugunini chuqurroq tushunishga intilayotgan sayohatchilar uchun o'ziga xos manzil sifatida o'zini namoyon qilmoqda.

Kalit so'zlar: tarixiy turizm, madaniyat, tarix, tarixiy meros, tarixiy obidalar.

Аннотация

Развитие исторического туризма в Узбекистане стало основным направлением развития туристической отрасли страны и сохранения ее богатого культурного наследия. Историческое и культурное значение таких памятников, как Самарканд, Бухара и Хива, привлекало туристов со всего мира. Инициативы по улучшению инфраструктуры, популяризации уникального культурного опыта и участию в международных мероприятиях способствовали росту исторического туризма в Узбекистане, а также служат укреплению стабильности. Сохраняя и продвигая исторические и архитектурные памятники, Узбекистан демонстрирует миру свое уникальное сочетание истории, культуры и наследия, зарекомендовав себя как уникальное направление для путешественников, стремящихся глубже понять богатое прошлое и яркое настоящее Центральной Азии.

Ключевые слова: исторический туризм, культура, история, историческое наследие, исторические памятники.

Abstract

The development of historical tourism in Uzbekistan has become the main focus in the promotion of the country's tourism industry and the preservation of its rich cultural heritage. The historical and cultural significance of monuments such as Samarkand, Bukhara and Khiva attracted tourists from all over the world. Initiatives to improve infrastructure, promote unique cultural experiences, and participate in international events have contributed to the growth of historical tourism in Uzbekistan also serves to strengthen stability. By preserving and promoting historical and architectural monuments, Uzbekistan demonstrates its unique blend of history, culture and heritage to the world, establishing itself as a unique destination for travelers seeking a deeper understanding of Central Asia's rich past and vibrant present.

Key words: historical tourism, culture, history, historical heritage, historical monuments.

KIRISH

O‘zbekistonda turizm so‘nggi yillarda jadal rivojlanayotgan rivojlanayotgan sohadir. Mamlakat boy madaniy va tarixiy merosga ega, Samarqand, Buxoro va Xiva kabi diqqatga sazovor joylar dunyoning turli burchaklaridan tashrif buyuruvchilarni o‘ziga jalb qiladi. O‘zbekiston tarixiy sayohatlar, sarguzasht turizmi, pazandachilik tajribasi va ekoturizm kabi turli xil turizm imkoniyatlarini taklif etadi. O‘zbekiston hukumati turizmni rivojlantirish va tashrif buyuruvchilar tajribasini oshirish bo‘yicha faol ish olib bormoqda. Har bir hudud uchun “tashrif qog‘ozi” ishlab chiqish, xalqaro sayyohlik yarmarkalarida ishtirok etish, qoyaga ko‘tarilish, chang‘i sporti kabi sport turizmini rivojlantirish kabi tashabbuslar mamlakatimiz turizm salohiyatini yuksaltirishga qaratilgan.[3]

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI.

Tarixiy obidalarni asrab-avaylash, infratuzilmani yaxshilash va noyob madaniy tajribalarni taqdim etishga e‘tibor qaratgan O‘zbekiston o‘zini Ipak yo‘li merosi, qadimiy shaharlari va Markaziy Osiyoning jo‘shqin madaniyatini o‘rganishga intilayotgan sayohatchilar uchun tashrif buyurishi shart bo‘lgan joy sifatida ko‘rsatmoqda. Mamlakatning boy madaniy merosi, qadimiy tarixiy joylari va Buyuk Ipak yo‘li bo‘ylab tsivilizatsiya markazi sifatidagi yorqin o‘tmishi tufayli tarixiy turizm O‘zbekistonning turizm sanoatida muhim o‘rin tutadi. O‘zbekistonda tarixiy turizmni rivojlantirish strategik ustuvor yo‘nalish bo‘lib, mamlakat tarixiy merosini asrab-avaylash, targ‘ib qilish va dunyoning turli burchaklaridan tashrif buyuruvchilar bilan baham ko‘rishga qaratilgan. O‘zbekistonda tarixiy turizmni rivojlantirishning asosiy jihatlari:[4]

O‘zbekiston ko‘p asrlar davomida saqlanib qolgan qadimiy shaharlar, masjidlar, madrasalar, maqbaralar va qal‘alar kabi yaxshi saqlangan tarixiy joylarga ega. Mamlakatning me‘moriy mo‘jizalari va madaniy yodgorliklarini o‘rganishga

qiziquvchi sayyohlarni jalb qilishda ushbu ob'yektlarni asrab-avaylash va saqlashga qaratilgan sa'y-harakatlar muhim ahamiyat kasb etdi. O'zbekiston o'zining madaniy merosini an'anaviy musiqa, raqs, hunarmandchilik va oshxonani namoyish qiluvchi madaniy festivallar, ko'rgazmalar va tadbirlar kabi turli tashabbuslar orqali faol targ'ib qilmoqda. O'zbekiston o'zining xilma-xil madaniy an'alarini ta'kidlab, tashrif buyuruvchilarni mamlakatning o'ziga xos madaniy gobelenlariga sho'ng'ish uchun kutib oladi. O'zbekistonda tarixiy turizmni qo'llab-quvvatlashda turizm infratuzilmasini, jumladan mehmonxonalar, transport tarmoqlari, tashrif buyuruvchilar markazlari va turistik qulayliklarni rivojlantirish muhim ahamiyatga ega.[5]

Sifatli turar joy, transport imkoniyatlari va professional ekskursiya gidlarning mavjudligi tashrif buyuruvchilarning umumiy tajribasini oshiradi va tarixiy joylarni o'rganishni osonlashtiradi. O'qitilgan gidlar, tarixchilar va tarjimonlar O'zbekiston tarixi va merosi haqida tushuncha berishda muhim rol o'ynaydi. Tarixiy joylarga ekskursiyalar, tarixiy hikoyalar va interaktiv tajribalarni taklif qilish orqali tashrif buyuruvchilar tashrif buyurgan joylarning madaniy ahamiyati va tarixiy kontekstini chuqurroq tushunishlari mumkin. O'zbekiston tashrif buyuruvchilar tajribasini oshirish va tarixiy turizmni rivojlantirish uchun raqamli texnologiyalardan foydalangan. Virtual sayohatlar, interaktiv xaritalar, multimedia gidlar va onlayn platformalar O'zbekistonning tarixiy boyliklarini o'rganishga qiziqqan sayohatchilar uchun qulay ma'lumotlar va qiziqarli kontentni taqdim etadi. Xalqaro tashkilotlar, madaniy muassasalar, sayyohlik agentliklari va turizm sanoatidagi manfaatdor tomonlar bilan hamkorlik O'zbekistonda tarixiy turizmni rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega bo'ldi. Hamkorlikni rivojlantirish va hamkorlikdagi sa'y-harakatlarni amalga oshirish orqali O'zbekiston o'z ta'sir doirasini kengaytirmoqda, turli auditoriyalarni jalb qilmoqda va o'zining tarixiy diqqatga sazovor joylarini jahon auditoriyasiga taqdim etmoqda.

O'zbekistonda tarixiy turizmning rivojlanishi mamlakatning o'z madaniy merosini asrab-avaylash, barqaror turizm amaliyotini targ'ib qilish va Markaziy Osiyoning tarixiy merosini o'rganishga qiziquvchi tashrif buyuruvchilar uchun unutilmas tajriba yaratishga intilishini ta'kidlaydi. Tarixiy joylar, me'moriy mo'jizalar va madaniy an'analarga boy gobelengaga ega O'zbekiston o'zining qadimiy o'tmishi sirlarini ochishga intilayotgan sayohatchilarni o'ziga jalb etishda davom etmoqda va o'zining jo'shqin buguni bilan aloqa o'rnatmoqda.[2]

MUHOKAMA VA NATIJALAR

O'zbekistonda tarixiy turizmni rivojlantirishda marketingning o'rni:

Marketing O'zbekistonda tarixiy turizmni targ'ib qilish va mamlakatning boy madaniy merosini jahon auditoriyasiga samarali namoyish etishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Marketing O'zbekistonda tarixiy turizmni rivojlantirishga qanday hissa qo'shishining ba'zi asosiy jihatlari:

1. Marketing sa'y-harakatlari O'zbekistonning tarixiy joylari, me'moriy mo'jizalari, qadimiy shaharlari va madaniy an'analarini yoritib, mamlakatning noyob merosini o'rganishga qiziquvchi sayyohlarni jalb qiladi. Maqsadli kampaniyalar, ijtimoiy tarmoqlar va raqamli platformalar orqali potentsial tashrif buyuruvchilar O'zbekiston taqdim etayotgan tarixiy xazinalar haqida xabardor qilinadi.

2. Marketing kampaniyalari O'zbekistonning tarixiy ahamiyati haqida xabardorlikni oshiradi va mamlakatni tarixiy turizm uchun asosiy yo'nalish sifatida ko'rsatadi. Samarqand, Buxoro va Xiva kabi joylarning go'zalligi va tarixiy ahamiyatini namoyish etish orqali marketing sayohatchilarga O'zbekistonning boy madaniy gobelenlari haqida ma'lumot berishga yordam beradi.

3. Marketing strategiyalari tarixiy turistik paketlar va marshrutlarni ishlab chiqish uchun turoperatorlar, sayyohlik agentliklari va boshqa soha hamkorlari bilan hamkorlik qilishni o'z ichiga oladi. Ushbu manfaatdor tomonlar bilan hamkorlik qilish orqali O'zbekiston mamlakatning tarixiy mo'jizalarini o'rganishga qiziqqan sayyohlarni ko'proq jalb qilishi mumkin.

4. Marketing sa'y-harakatlari orqali O'zbekiston tarixiy turizm uchun markaz sifatida kuchli brend identifikatorini yaratishi mumkin. Doimiy xabarlar, vizual jozibador kontent va hikoya qilish texnikasi O'zbekistonning tarixiy joylari haqida jozibali hikoya yaratishga yordam beradi va sayohatchilarni mamlakat bilan bevosita tanishishga undaydi.

5. O'zbekistonning tarixiy merosini yorituvchi madaniy tadbirlar, festivallar va bayramlarni targ'ib qilishda marketing muhim rol o'ynaydi. Ushbu tadbirlarni ham ichki, ham xalqaro miqyosda reklama qilish orqali O'zbekiston immersiv madaniy tajribalar va tarixiy bayramlarga qiziquvchi sayohatchilarni jalb qilishi mumkin.

6. Ijtimoiy tarmoqlar, veb-saytlarni optimallashtirish va onlayn reklama kabi raqamli marketing vositalaridan foydalangan holda O'zbekiston tarixiy turizmga qiziquvchi potentsial sayyohlarning kengroq auditoriyasini qamrab olishi mumkin. Jozibador kontent, virtual sayohatlar va onlayn interaktiv tajribalar qiziquvchanlikni uyg'otishi va sayohatchilarni O'zbekistonga tashrif buyurishga undashi mumkin.

Strategik marketing tashabbuslari kuchidan foydalangan holda, O'zbekiston o'zini tarixiy turizm uchun eng yaxshi yo'nalish sifatida samarali ko'rsata oladi va butun dunyodan tashrif buyuruvchilarni o'zining ajoyib o'tmishi va jonli madaniy an'analarini o'rganishga qiziqadi.[1]

XULOSA

O'zbekistonda tarixiy turizmni rivojlantirish strategik ustuvor yo'nalish bo'lib, tashrif buyuruvchilarni jalb qilish uchun mamlakatning madaniy va tarixiy boyliklaridan foydalanishga e'tibor qaratiladi. Samarqand va Buxoro kabi YuNESKOning Butunjahon merosi ob'yektlarini asrab-avaylash, turizm infratuzilmasini yaxshilash, ziyorat turizmini rivojlantirish, madaniy tadbirlarni tashkil

etish va marketing kampaniyalarini amalga oshirish ushbu rivojlanishning asosiy elementlaridan iborat. Ushbu sa'y-harakatlar O'zbekistonning boy tarixiy merosini namoyish etish, tashrif buyuruvchilar tajribasini yaxshilash hamda mamlakatni qadimiy shaharlari va madaniy boyliklarini o'rganishga qiziquvchi sayohatchilar uchun eng yaxshi manzilga aylantirishga qaratilgan.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1.Tuxliyev I.S., Xaitboyev R., Tursunova G.R. Turizm asoslari. O'quv-uslubiy murakkab. - Samarqand, SamISI, 2013. - 372 b.[1]

2.Qudratov G.H., Pardayev M.Q., Otaboyev R. O'zbekistonda turizm salohiyati va uni rivojlantirishda davlat siyosatining asosiy yo'nalishlari. // xizmat ko'rsatish va turizm sohalarini rivojlantirish: muammolar va ularning yechimlari. - T.:Iqtisodiyot va moliya, 2008. - b. 61-70.[2]

3.Hayitboyev R., Sattarov A. Turizm marshrutini ishlab chiqish texnologiyasi. Samarqand, 2011 yil.[3]

4.Matyakubov U.R. —Ekologik vaziyatni hisobga olgan holda turizmning samaradorligi takomillashtirish yo'nalishlari va istiqbollari mavzusida. nomzodlik dissertatsiyasining konspekti. – Samarqand, 2011. – 12 b.[4]

5.Halikulov A.N. —Mehmonxonalarda xizmat ko'rsatish sifati va samaradorligini oshirish imkoniyatlar dissertatsiya konspekti. Abstrakt. – Samarqand, 2010. – 25 b.[5]